Σύντομη Εισαγωγή στο R

Φώτης Σιάννης

http://users.uoa.gr/~fsiannis/teaching.html

Φεβρουάριος 2008

1. Αρχικά

Το πακέτο R θεωρείται μια εφαρμογή της γλώσσας προγραμματισμού S, που δημιουργήθηκε στα Bell Laboratories και αποτελεί επίσης την βάση του (εμπορικού) πακέτου S-Plus.

a. Βοήθεια:

> help()	Ανοίγει τον help browser (γενικά)	
> help()	Συγκεκριμένα για ότι είναι στην	
> ?	παρένθεση ή μετα το ?	
> help.start()	Μέγα-βοήθεια (νέο παράθηρο)	

b. Μπορούμε να κάνουμε save/load Workspace από το drop down menu, ακολουθόντας το path:

"File -> Save/Load Workspace".

c.

<- <u>ή</u> =	Συμβολισμός ανάθεσης
ls()	Λίστα με περιεχόμενα στο χωρο εργασίας
q()	Τερματισμός
;	Πάνω από μία 'εντολές' μπορούν να
	γραφούν στην ίδια γραμμή με το '; ' ώς
	διαχωρηστικό.
#	Στην αρχή του σχολιασμού (ότι
	ακολουθεί μετα το # δεν λαμβάνεται υπ'
	οψιν στους υπολογισμούς)
search()	Λίστα με τα directories που υπάρχουν
	στον χώρο εργασίας

```
> ls()
                                               "long" "vec" "vec.c" "vec.m" "vec.n"
[1] "a"
                                     "geo"
[10] "w"
                 "x"
                           "У"
                                     "Y"
                                                "z"
> search()
 [1] ".GlobalEnv"
                               "faithful"
                                                          "esoph"
[4] "package:stats" "package:graphics"
[7] "package:utils" "package:datasets"
[10] "Autoloads" "package:base"
                                                         "package:grDevices"
                               "package:datasets" "package:methods"
```

2. Βασικές Πράξεις

+	Πρόσθεση
-	Αφαίρεση
*	Πολλαπλασιασμός
/	Διαίρεση
^ ń **	Ύψωση σε δύναμη
%/%	Ακέραια διαίρεση
%%	Υπόλοιπο διαίρεσης

> 6+2 [1] 8 > 9-3 [1] 6 > 3*5 [1] 15 > 6/4 [1] 1.5 > 6%/%4 [1] 1 > 6%%4 [1] 2

3. Βασικές Συναρτήσεις

log/log2/log10()	Λογάριθμος: νεπέριος/βάση 2/βάση
	10
exp()	Εκθετική συνάρτηση
sin/cos/tan()	Ημίτονο/συνημίτονο/εφαπτομένη
sqrt()	Τετραγωνική ρίζα
seq(i,j,k)	Δίνει την σειρά αριθμών από το i
	εώς το j ανά k.
$seq(i,j)$ $\underline{\acute{\eta}}$ i:j	Αν k=1, τότε μπορεί να παραληφθεί.
rep(i,k)	Επαναλαμβάνει το i, k φορές.
rep(i,times=k)	

```
> log(10)
[1] 2.302585
> log(exp(1))
[1] 1
> log2(2)
[1] 1
> log10(10)
[1] 1
```

```
> sqrt(12)
[1] 3.464102
> seq(1,10)
[1] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
> seq(1,10,2)
[1] 1 3 5 7 9
> 1:10
[1] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
> rep(3,5)
[1] 3 3 3 3 3
> rep(3,times=5)
[1] 3 3 3 3 3
> x=1:3; rep(x,each=5)
[1] 1 1 1 1 1 2 2 2 2 2 3 3 3 3 3 3
```

4. <u>Διανύσματα - Vectors</u>

Τα διανύσματα μπορούν να έχουν για στοιχεία αριθμούς (numeric) ή χαρακτήρες/λέξεις (character). Ένα διάνυσμα ορίζετε με την συνάτηση c(...). Οι λέξεις στα character vectors μπαίνουν σε "..." ή '...'.

```
> vec.n=c(2.1,3.2,7.3,8.9,5.1,6.9,1.7); vec.n
[1] 2.1 3.2 7.3 8.9 5.1 6.9 1.7

> vec.c=c("Athens","London","NY","Paris"); vec.c
[1] "Athens" "London" "NY" "Paris"
```

Έστω Χ ένα numeric vector.

- X[i]	- Δίνει το i-οστό στοιχείο του Χ
- X[c()]	- Δίνει τα στοιχεία του Χ που ορίζονται
X[1:3]	εντός την αγγίλης.
min/max(X)	Μέγιστο/Ελάχιστο στοιχείο του Χ
range(X)	Εύρος του X (min, max)
length(X)	Αριθμός στοιχείων του Χ
sum/prod(X)	Άθροισμα/Γινόμενο των στοιχείων του Χ
sort(X)	Διάνυσμα με τα στοιχεία του Χ σε σειρά
	μεγέθους
order(X)	Διάνυσμα με τα σειρά μεγέθους του κάθε
	στοιχείου του διανύσματος
rep(X,each=w)	Επαναλαμβάνει κάθε στοιχείο του Χ w-
	φορές.
mode()	Δίνει τον τύπο του στοιχείου

```
> x=c(8,11,23,2,9,6,21,17,31); x
[1] 8 11 23 2 9 6 21 17 31
```

```
> x[5]
[1] 9
> x[1:5]
[1] 8 11 23 2 9
> x[c(2,3,8)]
[1] 11 23 17
> min(x); max(x)
[1] 2
[1] 31
> range(x)
[1] 2 31
> length(x)
[1] 9
> sort(x)
[1] 2 6 8 9 11 17 21 23 31
> order(x)
[1] 4 6 1 5 2 8 7 3 9
> x[order(x)]
                        # ίδιο με το sort(x)
[1] 2 6 8 9 11 17 21 23 31
> mode(x)
[1] "numeric"
```

<u>Έστω character vector.</u>

- character - as.character - is.character	Μεταβλητή με χαρακτήρες
paste()	Παίρνει διάφορα στοιχεία και τα βάζει μαζί για να κάνει μεγαλύτερες σειρες από χαρακτήρες

```
> Y=paste("Today is", date()); Y
[1] "Today is Wed Feb 06 17:52:18 2008"
> Y=paste(vec.c,1:4); Y
[1] "Athens 1" "London 2" "NY 3" "Paris 4"
> is.character(vec.c)
[1] TRUE
```

Λογικές Πράξεις

<, <=	Μικρότερο, μικρότερο ή ίσο
>, >=	Μεγαλύτερο, μεγαλύτερο ή ίσο
==	Тоо
! =	Όχι ίσο
&	'and'
	'or'
!	Άρνηση

Τα αποτελέσματα λογικών πράξεων είναι TRUE, FALSE και NA ('not available').

```
> x=seq(1:10); x
[1] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

> x>5
[1] FALSE FALSE FALSE FALSE FALSE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE
> x>5 & x<=8
[1] FALSE FALSE FALSE FALSE FALSE TRUE TRUE TRUE FALSE FALSE
> x>5 | x<=2
[1] TRUE TRUE FALSE FALSE FALSE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE
> x=5
[1] FALSE FALSE FALSE FALSE TRUE FALSE FALSE FALSE FALSE
> x!=5
[1] TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE FALSE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE
> a = (x==5); a
[1] FALSE FALSE FALSE FALSE TRUE FALSE FALSE FALSE FALSE FALSE
> !a
[1] TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE FALSE TRUE TRUE TRUE TRUE TRUE
```

5. Πίνακες – Arrays & Matrices

Αυτό που χαρακτηρίζει ένα αντικείμενο (object) αυτής της μορφής είναι οι διαστάσεις του [dim(...)]. Ένα διάνυσμα, ορισμένο όπως στην ενότητα 4 δεν έχει διάσταση.

```
> w=seq(1:24); w
[1] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
[21] 21 22 23 24
> dim(w)
NULL
```

Ένας array 'ορίζετε' ώς η συλλογή δεδομένων σε έναν χώρο τριών διαστάσεων. Συνεπώς ο ορισμός της διάστασης του w σε 2X3X2

```
> dim(w) = c(3,4,2); w
, , 1
     [,1][,2][,3][,4]
[1,]
        1
             4
                  7
                       10
[2,]
        2
             5
                   8
                       11
[3,]
        3
             6
                  9
                       12
, , 2
     [,1][,2][,3][,4]
[1,]
       13
            16
                 19
                       22
[2,]
       14
            17
                  20
                       23
[3,]
       15
            18
                  21
                       24
```

δημιουργεί array που αποτελείται από δύο πίνακες 3X4. Η εντολή είναι [?array]

```
array(data = NA, dim = length(data), dimnames = NULL)
```

όπου, γενικά, μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα 3-διάστατο, 2-διάστατο (πίνακα) ή και 1-διάστατο (διάνυσμα) array, ανάλογα με την επιλογή στο dim(...).

Έστω ο 2-διάστατος πίνακας

```
> z.a=array(1:20,dim=c(4,5)); z.a
     [,1][,2][,3][,4][,5]
[1,]
            5
                 9
                      13
                           17
[2,]
        2
             6
                 10
                      14
                           18
[3,]
        3
             7
                 11
                      15
                           19
[4,]
        4
             8
                 12
                      16
                           20
```

Αυτός μπορεί να γραφεί και με την χρήση της εντολής matrix (...)

```
> z.m=matrix(1:20,nrow=4,ncol=5); z.m
     [,1][,2][,3][,4][,5]
[1,]
             5
                 9
                      13
                            17
        1
[2,]
        2
             6
                 10
                      14
                            18
[3,]
        3
             7
                 11
                      15
                            19
[4,]
                 12
                      16
                            20
> dim(z.m)
[1] 4 5
```

όπου, μιάς και είμαστε σε δύο διαστάσεις, αρκεί να ορίσουμε τον αριθμό των γραμμών (nrow) και στηλών (ncol). [?matrix]

Έστω πίνακες Χ(n,k), Υ(n,w).

8*8	Πολλαπλασιασμός πινάκων
+,-,*,/	Πράξεις στοιχείο με στοιχείο
t(X)	Γραμμές σε στήλες (transpose)
crossprod(X,Y)	Γινόμενο πινάκων αφού πρώτα t (X)
t(X) %*% Y	
nrow(X)	Αριθμός γραμμών του Χ
ncol(X)	Αριθμός στηλών του Χ
diag(2,3)	Διαγώνιος 3Χ3 πίνακας με 2-άρια στην
diag(2,3,3)	διαγώνιο
diag(r)	Διαγώνιος rXr πίνακας με 1 στη διαγώνιο
solve(X)	Αντίστροφος του Χ
cbind(X,Y)	Ενώνει τους Χ και Υ κατά στήλες
rbind(X,Y)	Ενώνει τους Χ και Υ κατά γραμμές
table()	Πίνακες συχνοτήτων
as.matrix()	Μετατρέπει το στοιχείο σε πίνακα
is.matrix()	Έλεγχος άν το στοιχείο είναι matrix

```
> x=matrix(1:6,2,3); x
[,1][,2][,3]
[1,] 1 3 5
[2,] 2 4 6
> x*x
[,1][,2][,3]
[1,] 1 9 25
[2,] 4 16 36
> t(x)
[,1][,2]
[1,] 1 2
[2,] 3 4
[3,] 5 6
> nrow(x)
[1] 2
> ncol(x)
[1] 3
> crossprod(x,x)
[,1] [,2] [,3]
[1,] 5 11 17
[2,] 11 25 39
[3,] 17 39 61
> t(x)%*%x
[,1] [,2] [,3]
[1,] 5 11 17
[2,] 11 25 39
[3,] 17 39 61
```

```
> diag(2,3)
    [,1] [,2] [,3]
       2 0 0
0 2 0
0 0 2
  [2,]
  [3,]
  > diag(3)
    [,1][,2][,3]
  [1,] 1 0 0
[2,] 0 1 0
[3,] 0 0 1
  > solve(diag(2,3))
      [,1][,2][,3]
  [1,] 0.5 0.0 0.0
[2,] 0.0 0.5 0.0
[3,] 0.0 0.0 0.5
  > cbind(diag(2,3),diag(3))
    [,1] [,2] [,3] [,4] [,5] [,6]
  [1,] 2 0 0 1 0 0
                      0 1
0 0
  [2,] 0
             2 0
  [3,] 0
             0 2
                                1
  > rbind(diag(2,3),diag(3))
   [,1] [,2] [,3]
  [1,] 2 0 0
        0 2 0
  [2,]
  [3,]
        0 0 2
        1 0 0
  [4,]
       0 1 0
  [5,]
  [6,]
        0
             0
                  1
> data()
                                 # όλα τα διαθέσημα δεδομένα στο R
# Επιλογή esoph με δεδομένα από κατανάλωση ποτού και τσιγάρων σε
# σχέση με καρκίνο στον οισοφάγο.
> table(esoph[,1])
25-34 35-44 45-54 55-64 65-74 75+
  15 15 16 16 15 11
> table(esoph[,1],esoph[,2]) # Ηληκία και κατανάλωση ποτού
       0-39g/day 40-79 80-119 120+
 25-34
             4
                   4
                         3
                   4
 35-44
              4
                          4
                               3
 45-54
              4
                   4
                          4
                               4
 55-64
              4
                          4
                              4
                   4
 65-74
              4
                   3
                          4
                              4
 75+
              3
                         2
                   4
                               2
> vec=c(2.1 3.2 7.3 8.9); vec
[1] 2.1 3.2 7.3 8.9
> dim(vec)
NULL
```

6. Data frames

Ένα data.frame αποτελεί την γενίκευση του πίνακα matrix. Σε έναν πίνακα όλα τα στοιχεία πρέπει να είναι της ίδιας μορφής (αριθμοί), ενώ σε μια βάση δεδομένων αυτό δεν αποτελεί περιορισμό. Κάθε στήλη αποτελεί και ένα διάνυσμα με τα δικά του χαρακτηριστικά και με δικό του όνομα.

```
> a=c("Athens","London","NY","Paris"); a
[1] "Athens" "London" "NY"
> b=c("Greece","UK","USA","France"); b
[1] "Greece" "UK"
                    "USA" "France"
> c=c(5,8,19,10); c
[1] 5 8 19 10
> geo=data.frame(country=b,city=a,population=c); geo
 country city population
1 Greece Athens
     UK London
                       8
3
     USA NY
                      19
4 France Paris
                      10
```

Γενικότερα:

read.table()	Διαβάζει δεδομένα από εξωτερικό αρχείο
as.data.frame()	Μετατρέπει το στοιχείο σε
	data.frame
is.data.frame	Έλεγχος άν ένα στοιχείο είναι
	data.frame (TRUE/FALSE)
names()	Τα ονόματα των στηλών
\$	Αναφορά στις στήλες με το όνομα τους
attach()	Προσθέτει στον χώρο εργασίας το
	data.frame (θέση2)
detach()	Αφαιρεί το data.frame από τον χώρο
	εργασίας

```
> is.data.frame(c)
[1] FALSE
> esoph$agegp
   [1] 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34
 [13] \ 25-34 \ 25-34 \ 25-34 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44 \ 35-44
  [25] 35-44 35-44 35-44 35-44 35-44 35-44 45-54 45-54 45-54 45-54 45-54 45-54
[37] \ 45-54 \ 45-54 \ 45-54 \ 45-54 \ 45-54 \ 45-54 \ 45-54 \ 45-54 \ 45-54 \ 55-64 \ 55-64
 [49] 55-64 55-64 55-64 55-64 55-64 55-64 55-64 55-64 55-64 55-64 55-64 55-64 55-64
[61] \ 55-64 \ 55-64 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74
 [73] \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 75+ \ 75+ \ 75+ \ 75+ \ 75+ \ 75+
[85] 75+ 75+ 75+ 75+
Levels: 25-34 < 35-44 < 45-54 < 55-64 < 65-74 < 75+
> attach(esoph)
> search()
    [1] ".GlobalEnv"
                                                                                                                                                    "esoph"
                                                                                                                                                                                                                                                                            "package:stats"
     [4] "package:graphics" "package:grDevices" "package:utils"
     [7] "package:datasets" "package:methods"
                                                                                                                                                                                                                                                                           "Autoloads"
[10] "package:base"
> names(esoph)
[1] "agegp"
                                                                                                "alcqp"
                                                                                                                                                                      "tobgp"
                                                                                                                                                                                                                                             "ncases"
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    "ncontrols"
> agegp
   [1] 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34 25-34
[13] 25-34 25-34 25-34 35-44 35-44 35-44 35-44 35-44 35-44 35-44 35-44 35-44
[25] 35-44 35-44 35-44 35-44 35-44 35-44 45-54 45-54 45-54 45-54 45-54 45-54
 [49] \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64 \ 55-64
[61] \ 55-64 \ 55-64 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74 \ 65-74
  [73] 65-74 65-74 65-74 65-74 65-74 75+ 75+ 75+ 75+
[85] 75+ 75+ 75+ 75+
Levels: 25-34 < 35-44 < 45-54 < 55-64 < 65-74 < 75+
> ncases
                                                        0 0 0 0 0 0 0 0
                                                                                                                                                                                      0
                                                                                                                                                                                                                 0 0 0 1 0 0 0 3 1
                                                                                                                                                                                                     1
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  0 0 0
[26] 0 0 2 0 2 1 0 0 0 6 4 5 5 3 6 1 2 4
                                                                                                                                                                                                                                                                                         3 2 4
[51] 9 6 4 3 9 8 3
[76] 1 1 1 2 1 2 1
                                                                                                                            4 5 6 2 5 5
                                                                                                                                                                                                                   4 2 0 17 3 5 6 4
                                                                                                                                          1 1
                                                                                                                              Λ
> detach(esoph)
> search()
[1] ".GlobalEnv"
                                                                                                                                              "package:stats"
                                                                                                                                                                                                                                                                    "package:graphics"
 [4] "package:grDevices" "package:utils"
                                                                                                                                                                                                                                                                     "package:datasets"
[7] "package:methods"
                                                                                                                                              "Autoloads"
                                                                                                                                                                                                                                                                     "package:base"
```

7. Loops

if else	
ifelse(cond,a,b)	Συντόμευση της πιο πάνω εντολής
for (in) {}	Loop
repeat $\varepsilon \kappa \varphi \rho \alpha \sigma \eta$	Loop
while () $\varepsilon \kappa \varphi \rho \alpha \sigma \eta$	Loop
&&	and
	or
break	
next	
tapply/apply/lapply	

```
> C
[1] 5 8 19 10
> for (i in 1:4){if (c[i]==5) print(1) else print(0)}
[1] 1
[1] 0
[1] 0
[1] 0
> for (i in 1:4){print(ifelse(c[i]==5,1,0))}
[1] 1
[1] 0
[1] 0
[1] 0
> for (i in 1:4){if (c[i]>0 && c[i]<10) print(1) else print(0)}</pre>
[1] 1
[1] 1
[1] 0
[1] 0
> for (i in 1:4){if (c[i]>10 | | c[i]<5) print(1) else print(0)}
[1] 0
[1] 0
[1] 1
[1] 0
> n <- 17; fac <- factor(rep(1:3, length = n), levels = 1:5)</pre>
> table(fac)
fac
1 2 3 4 5
6 6 5 0 0
> tapply(1:n, fac, sum)
1 2 3 4 5
51 57 45 NA NA
> tapply(1:n, fac, range)
$`1`
[1] 1 16
$`2`
[1] 2 17
$`3`
[1] 3 15
$`4`
NULL
$`5`
NULL
> ma <- matrix(c(1:4, 1, 6:8), nrow = 2)
> apply(ma, 1, table) #--> a list of length 2
[[1]]
1 3 7
```

2 1 1

[[2]]

2 4 6 8

1 1 1 1

8. Κατανομές

Distribution	R name	additional arguments
beta	beta	shape1, shape2, ncp
binomial	binom	size, prob
Cauchy	cauchy	location, scale
chi-squared	chisq	df, ncp
exponential	exp	rate
F	f	df1, df2, ncp
gamma	gamma	shape, scale
geometric	geom	prob
hypergeometric	hyper	m, n, k
log-normal	lnorm	meanlog, sdlog
logistic	logis	location, scale
negative binomial	nbinom	size, prob
normal	norm	mean, sd
Poisson	pois	lambda
Student's t	t	df, ncp
uniform	unif	min, max
Weibull	weibull	shape, scale
Wilcoxon	wilcox	m, n

Πρόθεμα:

d	Density – Σ.Π. ή Σ.Π.Π.
р	CDF – Συνάρτηση κατανομής
q	Ποσοστημόριο
r	Simulation – Προσομοίωση

```
> pt(-2.43,df=13)  # p-value από t-κατανομή με df=13
[1] 0.01516545
> runif(5,0,10)
[1] 3.2341961 5.3954878 0.9960781 0.6891724 8.1298156
> qnorm(0.50,0,1)
[1] 0
```

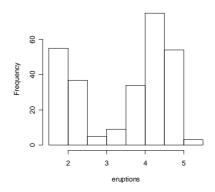
```
> pnorm(0,0,1)
[1] 0.5
> qf(0.99,2,7)
[1] 9.546578
```

> hist(eruptions)

density()	Υπολογίζει την density function		
hist()	Ιστόγραμμα		
ecdf()	Empirical CDF		
qqnorm	QQ plot		
qqline	Προσθέτει στο QQ-plot μια γραμμή που περνά από το πρώτο και τρίτο τεταρτημόριο.		
qqplot	QQ-plot για δύο datasets		

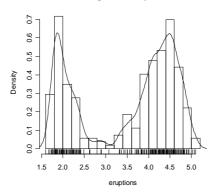
```
> attach(faithful) # data rou R
> summary(eruptions)
  Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu.
                                        Max.
  1.600 2.163 4.000 3.488 4.454 5.100
> stem(eruptions)
 The decimal point is 1 digit(s) to the left of the |
  16 | 070355555588
  18 | 000022233333335577777777888822335777888
  20 | 00002223378800035778
  22 | 0002335578023578
  24 | 00228
  26 | 23
  28 | 080
  30 | 7
  32 | 2337
  34 | 250077
  36 | 0000823577
  38 | 2333335582225577
  40 | 0000003357788888002233555577778
  42 | 03335555778800233333555577778
  44 | 0222233555778000000023333357778888
  46 | 0000233357700000023578
  48 | 00000022335800333
  50 | 0370
```

Histogram of eruptions

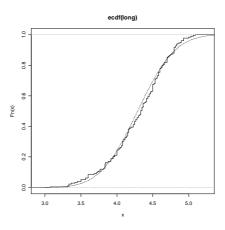

- > hist(eruptions,seq(1.6,5.2,0.2),prob=TRUE)
- > lines(density(eruptions,bw=0.1))
- > rug(eruptions)

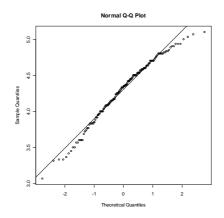
Histogram of eruptions

- > long=eruptions[eruptions>3]
- > plot(ecdf(long),do.points=FALSE,verticals=TRUE)
- > x = seq(3,5.4,0.01)
- > lines(x,pnorm(x,mean=mean(long),sd=sqrt(var(long))),lty=3)

> qqnorm(long); qqline(long)

9. Γραφήματα

plot	Generic function για να δημιουργεί		
	διάφορα γραφήματα		
lines	Generic function για να προσθέτει		
	γραμμές σε ήδη υπάρχοντα γραφήματα		
points	Generic function για να προσθέτει σημεία		
	σε ήδη υπάρχοντα γραφήματα		
pairs	Δημιουργεί scatter plot		
hist	Ιστόγραμμα		
boxplot	Box Plot		
abline	Προσθέτει ευθείες γραμμές σε υπάρχοντα		
	γραφήματα		
legend	Προσθέτει υπόμνημα σε γράφημα		
title	Πρεσθέτει τίτλο		
axis	Επιτρέπει αλλαγές στην παρουσίαση των		
	αξόνων στο γράφημα		
par()	Δίνει την δυνατότητα ορισμού/αλλαγών		
	σε μεγάλο αριθμό παραμέτρων σχετικών		
	με το γράφημα		

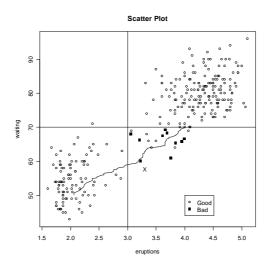
> summary(faithful)

> pairs(faithful)

```
eruptions

waiting
```

```
> plot(eruptions, waiting)
> points(runif(10,3,4),runif(10,60,70),pch=15)
> abline(h=70)
> abline(v=3)
> lines(sort(runif(100,2,4)),sort(runif(100,50,70)))
> legend(4,50,legend=c("Good","Bad"),pch=c(1,15))
> title("Scatter Plot")
> text(3.3,58,"X")
```


10. <u>Γράφοντας functions</u>

Όλα τα functions που ήδη υπάρχουν στο R είναι γραμμένα με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που γράφουμε και τις δικες μας functions. Αν γράψουμε το όνομα του function χωρίς παραμέτρους, τότε μπορουμε να δούμε τον κώδικα.

Ένα function ορίζετε ώς

```
όνομα <- function(παρα_1, παρα_2, ...) { ...έκφραση της συνάρτησης... }
```

Για παράδειγμα, η απλή συνάρτηση se

```
se <- function(vec) { sqrt( var(vec) ) }</pre>
```

υπολογίζει την τυπική απόκλιση για το διάνυσμα τιμών vec.

Notes:

- Οι μεταβλητές και τα functions που ορίζονται εντός ενός function είναι τοπικά (local) που σημαίνει ότι είναι προσωρινά και δεν δημιουργούνται στον χώρο εργασίας. Γίνονται στα πλαίσια του function και μετά χάνονται.
- Μόνιμες (global) αναθέσεις γίνονται με την χρήση του συμβόλου <<- ή της εντολής assign().
- Είναι σημαντική η σειρά που μπαίνουν οι παράμετροι κατα τον ορισμό του function, έτσι ώστε να δέχονται τις σώστε τιμές. ΠΧ, την πιό πάνω συνάρτηση μπορουμε να την καλεσουμε με δύο τρόπους για ένα διάνυχμα τιμών Χ
 - se(X)
 - se(vec=X)

Συνεπώς, ή δινονται οι παράμετροι με την σειρα που οριζονται ή απαρραιτητως πρέπει να βάζουμε το όνομα της μεταβλητης και μετά την τιμή.

- Αυτό που θέλουμε να είναι το αποτέλεσμα το γράφουμε τελευταίο στο function.
- Μπορουμε να πέρνουμε 'ενδίαμεσα' αποτελέσματα κατα την εφαρμπγή του function με την χρήση εντολών όπως print (...).
- Κατά τον ορισμό των παραμέτρων ενός function μπορουμε να χρησιμοποιησουμε το '...' ώς στοιχείο.

•••	Επιτρέπει τι	ην 'μεταφορά'	παραμέτρων
	από άλλα fur	nctions.	

11. Διάφορες Χρήσιμες Εντολές/Συναρτήσεις

summary	Generic function για 'λεπτομέρειες'
- factor	- Ποιοτική Μεταβλητη
- as.factor	- Δημιουργεί ποιοτική μεταβλητή από
	άλλη, συνηθως ποσοτική
- is.factor	- Έλεγχος ποιοτικής μεταβλητης
is.na	Έλεγχος ΝΑ
- integer	- Ακέραιος
- as.integer	- Δημιουργεί ακέραια μεταβλητή από άλλη
- is.integer	- Έλεγχος ποιοτικής μεταβλητης
round	Στρογγυλοποίηση
int	Ολοκλήρωμα
- numeric	Αριθμητική μεταβλητή
- as.numeric	
- is.numeric	

Προβλήματα

- 1. Φτιάξτε τα πιο κάτω διανύσματα
 - a. (9,9,9,9,9,9,9,9,9,9,9,1)
 - b. (1.0,1.1,1.2,1.3,1.4,1.5,1.6,1.7,1.8,1.9,2.0)
 - c. (1.0,1.3,1.4,1.6,1.7,1.8,1.9)
 - d. (10,9,8,7,6,5,4)
 - e. (5,5,5,5,5,6,7,8,9,10)
- 2. Φτίαξτε ένα τυχαίο διάνυσμα με length 100. Υπολογίστε
 - α. Μέση τιμή
 - b. Διασπορά
 - c. Τυπική απόκλειση
 - d. Τεταρτημόρια
 - e. Range
- 3. Δημιουργήστε ένα πίνακα/data.frame της αρεσκείας σας.
 - a. Κάντε sort τις γραμμές του πίνακα/data.frame με βάση τη σειρά μεγέθους μιάς εκ των numeric στήλες/variables.
 - b. Δημιουργήστε νέα data.frame από διάφορετικές στήλες του αρχικού.
- 4. Πάρτε ένα character vector με τα 3 πρώτα γράμματα ελληνικών πόλεων. Ελέγξτε άν η ΑΘΗ(NA) είναι στο διάνυσμα.
- 5. Κατασκευάστε ένα 3x4x5 array.
 - α. Πάρτε το γινόμενο του πρώτου από τους πίνακες με τον τέταρτο.
 - b. Θέστε τον δεύτερο ισο με τον πέμπτο
 - c. Αλλάξτε το (2,2) στοιχειο του 1^{00} πινακα με το (3,2) του 3^{00} .
 - d. Φτιάξτε loop ώστε να πολλαπλασιάζετε το
 - (3,3) στοιχείο του 1^{ου} πίνακα με 10
 - (2,3) στοιχείο του 2ου πίνακα με 9
 - (2,3) στοιχείο του 3ου πίνακα με 8
 - (2,2) στοιγείο του 4^{ου} πίνακα με 7
 - (1,3) στοιχείο του 5^{ου} πίνακα με 6
 - e. Φτιάξτε loop ώστε να πολλαπλασιάζετε τα στοιχεία της πρώτης γραμμής κάθε 3x4 πίνακα με 7, 9, 13, 21,37 αντίστοιχα.
- 6. Δημιουργήστε 4 τυχαία διανύσματα του ίδιου length, έστω 20, τα οποία να εκφράζουν ηλικία, βάρος, ύξος και φύλλο (σε numeric μορφή).
 - a. Κατασκευάστε τον 20x4 πίνακα από τα διανύσματα.
 - b. Μετατρέψτε τον matrix σε data.frame, δινοντας στις στήλες τα κατάλληλα ονόματα.
 - c. Μετατρέψτε την μεταβλητή 'φύλλο' από numeric σε character.
 - d. Βρείτε το ύψος του δεύτερου άνδρα και αλλαξτε το με νέα τιμή.
 - e. Κάντε plot το scatter plot μεταξύ ηλικίας και βάρους. Προσθέστε στο γράφημα την γραμμή παλινδρόμησης.
- 7. Πάρτε 20 ακέραιους τυχαίους αριθμούς στο [1,1000]. Από αυτούς τους 20:
 - α. Πάρτε 10 τυχαίους αριθμούς με επανάθεση.
 - b. Πάρτε 10 τυχαίους αριθμούς χωρίς επανάθεση. Βεβαιωθείται ότι έχετε σώσει κάπου και τους υπόλοιπους 10 που δεν επιλέγησαν.
 - c. Πάρτε μία μετάθεση των 20 αριθμών.
- 8. Από το data.frame στο 2 (ή από όποιο data.frame θέλετε), γράψτε μία δική σας function που να υπολογίζει:
 - a. Την τυπική απόκλιση της επιθυμητής σήλης/variable.

- b. Την συνδιασπορά και τον συντελεστή συσχέτισης μεταξυ των επιθυμητών στηλών/variables.
- c. Όσα μέτρα θέσης και μεταβλητότητας θέλετε, τα οπόια και θα δίνει συνολικά ως ένα και μοναδικό αποτέλεσμα (υπό όποια μορφή σας βολεύει vector/matrix/data.frame ή list).
- 9. Θεωρήστε το δεδομένα esoph που υπάρχουν στο R. Κατασκευάστε
 - a. boxplot των ncontrols ανα agegp
 - b. Ιστόγραμμα των ncases
 - c. 2x2 πίνακες συχνοτήτων agegp και alcgp ανά tobgr.
- 10. Έστω $X_1, X_2, ..., X_\nu$ τ.δ. από εκθετική με παράμετρο θ, $\exp(\theta)$. Γράψτε μία function πού να υπολογίζει τον \log της συνάρτηση μεγίστης πιθανοφάνειας, \log L, με δύο τρόπους
 - a. Γράφοντας τις δικές σας functions για τον υπολογισμό της συνάρτησης μεγίστης πιθανοφάνειας.
 - b. Με την χρήση των ήδη υπαρχόντων functions του R.

Για ένα τυχαίο δείγμα από Exp(0.2) και v=1000, βρείται το $\hat{\theta}$.